JE WILT NAAR ZUID-AFRIKA. EN NU?

NOW NOW
THE AFRICAN WAY

EEN GIDS VAN TESSA

ZUID-AFRIKA EN TESSA

Zuid-Afrika en ik gaan al een tijdje terug. Ik kwam er ooit voor mijn stage, bleef uiteindelijk zeven jaar en leerde het land kennen als inwoner én als reiziger. Inmiddels woon ik weer in Nederland, maar ik kom er nog steeds regelmatig. Om nieuwe plekken te ontdekken, accommodaties te bekijken, routes te rijden, familie te bezoeken en soms terug te keren naar plekken waar ik al jaren graag kom. En zelfs na al die tijd ben ik er nog lang niet uitgekeken.

Dat is meteen wat het samenstellen van een reis door Zuid-Afrika zo leuk en soms ook behoorlijk ingewikkeld maakt. Er is ontzettend veel. Kaapstad en de wijnlanden, ruige kustlijnen, bergen, kleine dorpen, eindeloze landschappen en natuurlijk de bush. Je kunt zelf op safari, met een gids op pad, wandelen, fietsen, wijn proeven of een paar dagen nauwelijks iets anders doen dan kijken naar wat er voor je neus gebeurt.

Probeer je dat allemaal in één reis te stoppen, dan ben je vooral heel veel onderweg. Daarom ga ik je in deze gids niet vertellen wat dé perfecte rondreis door Zuid-Afrika is. Die bestaat wat mij betreft niet. Ik laat je liever zien welke keuzes je hebt, wat die keuzes met je reis doen en waar ik zelf op let wanneer ik een route samenstel. Hopelijk weet je daarna niet alleen beter wat er allemaal kan, maar vooral waar jij enthousiast van wordt.

"EN ZELFS NA AL DIE TIJD BEN IK ER NOG LANG NIET UITGEKEKEN."

EVEN VERTAALD

In Zuid-Afrika en zeker op safari kom je al snel woorden tegen die je thuis niet iedere dag gebruikt. Een paar termen die je verderop in deze gids tegenkomt.

1 BUSH

De term die veel wordt gebruikt voor het Afrikaanse natuurgebied waar je op safari gaat. “De bush in” betekent dus meestal dat stad en het asfalt plaatsmaken voor wilde dieren en natuur.

2 SIGHTING

Een waarneming van een dier tijdens safari. Dat kan een olifant naast de weg zijn, maar ook dat luipaard dat je pas na tien minuten turen tussen de takken ontdekt.

3 WILDLIFE

Letterlijk wilde dieren. In dit e-book gebruik ik het vooral als verzamelnaam voor de dieren die je tijdens safari tegen kunt komen.

4 TRACKER

Iemand die tijdens safari gespecialiseerd is in het vinden en interpreteren van sporen van dieren. In sommige privéreservaten gaat naast de gids ook een tracker mee.

5 REST CAMP

Een basic verblijfslocatie binnen een nationaal park, met hutjes of tenten als accommodatie en meestal een aantal praktische voorzieningen zoals een winkeltje en restaurant.

6 GAME DRIVE

Een safaririt waarbij je op zoek gaat naar wildlife. In een privéreservaat doe je dit meestal met een gids in een open safarivoertuig.

7 WATERHOLE

Een drinkplaats waar wilde dieren vaak komen drinken. Tijdens een self-drive een goede reden om de motor eens uit te zetten en gewoon te wachten.

8 SELF-DRIVE

Zelf rijden met je huurauto, dus zonder chauffeur of gids. Dat kan tijdens je rondreis zijn, maar ook tijdens safari in bijvoorbeeld Kruger National Park.

9 PADSTAL

Een winkel of boerderijwinkel langs de weg. Een prima plek voor koffie, iets lekkers en meestal nog een paar dingen die je helemaal niet nodig had.

10 (SAFARI)LODGE

Een accommodatie waarbij het verblijf vaak sterk verbonden is met de omgeving en safari-ervaring. In een privéreservaat zijn game drives en maaltijden vaak onderdeel van het verblijf.

WELK ZUID-AFRIKA WIL JIJ ZIEN?

Zuid-Afrika is een van die bestemmingen waar bijna alles lijkt te kunnen. Stad en strand, safari en bergen, wijnlanden, ruige kust, kleine dorpen en dagen waarop je vooral buiten bent. Dat is heerlijk als je veel wilt zien, maar het maakt een reis samenstellen ook lastiger. Want twee mensen die allebei zeggen dat ze 'drie weken naar Zuid-Afrika' willen, kunnen uiteindelijk een totaal andere reis maken. Daarom vraag ik meestal niet als eerste welke plaatsen iemand wil bezoeken. Ik wil weten waarom je naar **Zuid-Afrika** gaat.

SAFARI EN BUSH

Als wildlife bovenaan je lijst staat, zou ik daar de route ook echt omheen bouwen. Wil je graag zelf uren door een nationaal park rijden of liever met een gids op pad gaan? Wil je meerdere safarigebieden combineren, of vind je drie nachten in de bush voldoende? Ook de keuze voor een malariagebied of een malariavrij reservaat kan invloed hebben op de rest van de route. Met jonge kinderen kan dat bijvoorbeeld een reden zijn om naar een heel ander deel van Zuid-Afrika te kijken.

KAAPSTAD, WIJN EN KUST

Misschien word je veel enthousiaster van een reis waarin goed eten, mooie accommodaties, wijn, kust en natuur elkaar afwisselen. Dan kan de Westkaap verrassend veel bieden. Maar ook hier moet je keuzes maken. Kaapstad verdient een paar dagen, de wijnlanden bestaan uit veel meer dan één middag wijnproeven en 'de Tuinroute' is geen bezienswaardigheid die je in een dag gedaan hebt.

BUITEN EN ACTIEF ZIJN

Zuid-Afrika is ook een geweldige bestemming als je niet iedere dag vanuit de auto wilt bekijken. Wandelen in de bergen, fietsen, kajakken, lange stukken kust, natuurgebieden en plekken waar je meerdere dagen kunt blijven omdat er vanuit je accommodatie genoeg te ondernemen is. Als je ergens een mooie wandeling wilt maken, heb je weinig aan twee nachten waarvan één dag grotendeels opgaat aan aankomen en de volgende aan vertrekken. Het is belangrijk om bewust rustmomenten in te plannen zodat je echt kunt genieten van de plekken waar je verblijft.

“BEGIN MET WAT JE AAN HET EINDE VAN JE REIS VOORAL WILT ONTHOUDEN.”

EEN BEETJE VAN ALLES

En dit is waarschijnlijk de wens die ik het vaakst hoor: “We willen Kaapstad zien, de wijnlanden, mooie natuur, een stukje kust en natuurlijk op safari.”

Dat kan. Sterker nog, Zuid-Afrika leent zich geweldig voor zo'n afwisselende reis. Maar vanaf dat moment wordt de volgorde belangrijk. Welke delen verbind je met de auto? Wanneer is een binnenlandse vlucht slimmer? Waar blijf je langer en welke plek laat je misschien toch vallen? Daarom zou ik bij een eerste reis nooit beginnen met een lijst van alles wat je gezien ‘moet’ hebben. Begin met wat je aan het einde van je reis vooral wilt onthouden.

Was dat die ochtend waarop je zelf een olifant langs de weg spotte? Een lange lunch tussen de wijnranken? Een wandeling waarbij je uren bijna niemand tegenkwam? Als ik dát weet, kan ik veel beter bepalen welk Zuid-Afrika bij je past.

ZUID-AFRIKA IS GROOT

Zuid-Afrika is écht groot. Op een kaart lijkt het soms alsof je de verschillende delen van Zuid-Afrika vrij eenvoudig aan elkaar kunt knopen. Tot je gaat rekenen hoeveel kilometer ertussen zit. Daarom helpt het om eerst te begrijpen welke gebieden er zijn en wat je er ongeveer kunt verwachten.

WAT GOOGLE MAPS JE NIET VERTELT

Kaapstad en het Krugergebied liggen bijna aan tegenovergestelde kanten van het land. Toch hoef je niet te kiezen tussen de Kaap óf safari: met een binnenlandse vlucht zijn beide heel goed in één reis te combineren.

Maar afstand is niet het enige waar je rekening mee moet houden. Een rit die op de kaart prima te doen lijkt, kan in werkelijkheid een groot deel van je dag kosten. Je rijdt misschien over kleinere wegen, door de bergen of over gravel en onderweg kom je genoeg plekken tegen waar je eigenlijk wilt stoppen. En soms kiest Google Maps een route die op papier sneller is, maar die ik zelf helemaal niet zou adviseren.

Ik kijk daarom niet alleen naar het aantal kilometers tussen twee accommodaties. Ik wil weten hoe die reisdag eruitziet. Is de weg mooi? Kun je onderweg ergens lunchen of wandelen? Moet je op tijd bij een gate zijn? En vooral: stap je aan het einde van de dag uit met het gevoel dat je iets van Zuid-Afrika hebt gezien, of ben je vooral bezig geweest om zo snel mogelijk van A naar B te komen?

1 KAAPSTAD & WIJNLANDEN

Kaapstad kan met gemak een paar dagen van je reis vullen. De Tafelberg, het Kaapse Schiereiland 'Cape Peninsula', stranden en verschillende wijken liggen allemaal binnen bereik, maar vragen meer tijd dan de kaart soms doet vermoeden. Vlak daarachter beginnen **de wijnlanden** rond Stellenbosch, Franschhoek en Paarl, waar je naast wijn proeven ook geweldig kunt eten, fietsen en wandelen.

2 WESTKUST & CEDERBERG

Ten noorden van Kaapstad verandert het landschap snel. Langs **de Westkust** wordt het rustiger en ruiger, terwijl je in **de Cederberg** tussen grillige rotsformaties en bergen terechtkomt. Een prachtig deel van Zuid-Afrika als je graag wandelt, veel buiten bent en de Westkaap ook buiten de bekendste routes wilt ontdekken.

3 TUINROUTE & OOSTKAAP

De Tuinroute is populair, maar wordt soms kleiner voorgesteld dan hij werkelijk is. Tussen de kust, bossen en bergen liggen genoeg plekken om te wandelen, kajakken, aan het strand te zijn of een paar dagen te blijven. Ook zijn er verschillende safari-gebieden, waaronder malaria-vrije reservaten, waardoor safari mooi aan een route langs de zuidkust gekoppeld kan worden. Je hoeft niet altijd naar het Krugerpark voor de beste safari-ervaring.

4 KWAZULU-NATAL & DRAKENSBERG

Een regio die ik graag wat vaker op de kaart zet. Bergen, bush, wetlands en de Indische Oceaan liggen hier verrassend dicht bij elkaar. Je kunt wandelen in de **Drakensbergen**, op safari, per boot tussen nijlpaarden en krokodillen varen en later aan de kust staan, zonder daarvoor het halve land te doorkruisen.

5 KRUGER & GREATER KRUGER

Voor veel reizigers begint hier het safarigevoel. In **Kruger National Park** kun je zelf met je huurauto op zoek naar wildlife, terwijl je in de omliggende privéreservaten meestal met een gids in een open safarivoertuig op pad gaat. Twee behoorlijk verschillende safari-ervaringen die heel goed binnen één reis te combineren zijn.

6 PANORAMA ROUTE & NOORDEN

De Panorama Route ligt logisch tussen Johannesburg en het Krugergebied, maar ik vind het zonde om hem alleen als tussenstuk te zien. Je rijdt hier langs bergen, watervallen en enorme vergezichten, met de Blyde River Canyon als een van de bekendste plekken. Een mooie overgang voordat het landschap verder richting het oosten langzaam plaatsmaakt voor de bush.

"JE HOEFT NIET ALTIJD NAAR KRUGER VOOR DE BESTE SAFARI-ERVARING."

3 REGIO'S DIE VAKER EEN PLEK VERDIENEN

Kaapstad, de Tuinroute en Krugerpark vinden mensen meestal zelf wel. Maar Zuid-Afrika heeft regio's die bij het maken van een eerste route veel sneller van tafel geveegd worden. Omdat ze net buiten de bekende rondjes liggen, omdat je er iets meer tijd voor nodig hebt of simpelweg omdat je nog niet weet wat je er kunt verwachten. Deze drie regio's zou ik veel vaker een plek op de route gunnen.

1 DRAKENSBERG

Als je van bergen en wandelen houdt, zou ik hier serieus ruimte voor maken. De Drakensberg is groen, groots en op sommige plekken heerlijk leeg. Je kunt er uren wandelen, rotstekeningen bekijken of simpelweg vanaf je accommodatie naar die enorme bergwanden staren.

2 WESTKUST

De Westkust voelt totaal anders dan de kust ten oosten van Kaapstad. Kleiner, ruiger en een stuk minder gepolijst. Denk aan vissersdorpjes, lege stranden en verse vis. In het bloemenseizoen komt daar nog een compleet ander landschap bovenop. Een heerlijke regio als je Zuid-Afrika buiten de bekendste route wilt leren kennen.

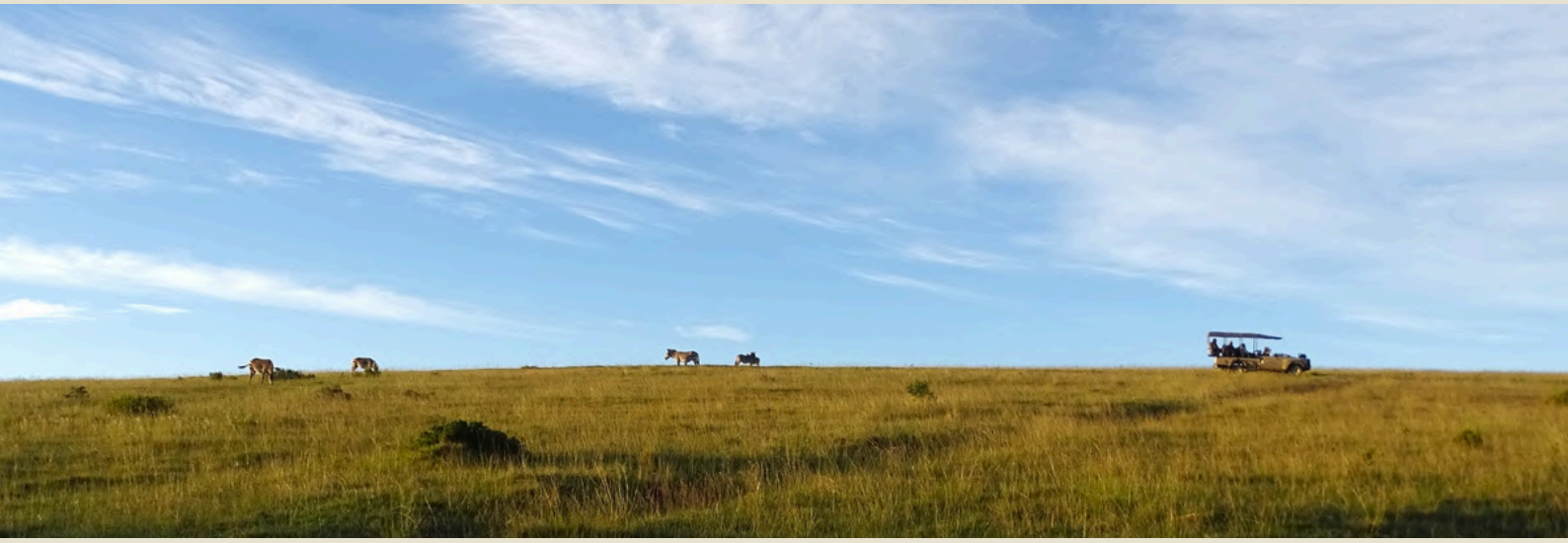
3 CEDERBERG

Op een paar uur rijden van Kaapstad verandert het landschap compleet. Ruwe rotsformaties, eindeloze vergezichten, kleine bergpassen en 's avonds een oneindige sterrenhemel. Een gebied dat misschien om een kleine omweg vraagt, maar wat mij betreft eentje die je met liefde maakt.

HOEVEEL ZUID-AFRIKA PAST IN EEN REIS?

Zuid-Afrika nodigt nogal uit tot hebberigheid. Je begint met Kaapstad, ontdekt vervolgens de wijnlanden en dan blijkt de Tuinroute ook nog ‘op de route’ te liggen. Safari mag natuurlijk niet ontbreken. En als je toch drie weken hebt, kunnen de Drakensbergen er misschien ook nog wel bij? Voor je het weet heb je voor achttien dagen twaalf accommodaties opgeslagen.

Met twee weken zou ik duidelijke keuzes maken. Dat betekent niet dat je maar één gebied kunt zien: Kaapstad, de wijnlanden en safari zijn bijvoorbeeld prima te combineren als je slim gebruik-maakt van een binnenlandse vlucht. Met drie weken ontstaat er meer speelruimte en kun je verschillende kanten van het land combineren zonder automatisch iedere twee dagen verder te hoeven. Toch zijn ook drie weken verrassend snel gevuld, zeker wanneer safari, Kaapstad, de wijnlanden én de Tuinroute allemaal op het wensen-lijstje staan. **Bekijk hier** hoe zo'n route van drie weken eruit kan zien.

Met vier weken of langer kun je meerdere regio’s combineren en onderweg meer rust houden, of die extra tijd gebruiken om één deel van Zuid-Afrika uitgebreider te ontdekken. Ik zou een extra week niet automatisch vullen met nóg meer bestemmingen. Een paar extra nachten op goed gekozen plekken kunnen uiteindelijk veel meer aan je reis toevoegen. Kijk daarbij niet alleen naar het aantal nachten dat je ergens boekt: twee nachten betekent meestal maar één volledige dag. Als je dat tijdens een rondreis steeds herhaalt, ben je ongemerkt een behoorlijk deel van je reis aan het inpakken, uitchecken en verplaatsen.

AFSTANDEN IN ZUID-AFRIKA

Google Maps kan zeggen dat je vier uur onderweg bent, maar dat betekent nog niet dat ik vier uur voor die reisdag zou rekenen. Ik kijk naar het soort weg, of je door de bergen of over gravel rijdt, hoeveel leuke stops er onderweg zijn en hoe laat je op je bestemming wilt aankomen. Rijd je door een nationaal park, dan ligt het tempo sowieso een stuk lager en kunnen openingstijden van gates ook nog een rol spelen.

Daar komt bij dat onderweg zijn in Zuid-Afrika vaak onderdeel van de reis is. Een mooie bergpas, een padstal langs de weg, een uitzichtpunt waar je toch even stopt of een lunch die langer duurt dan gepland. Ik plan liever tijd voor dat soort momenten in dan dat je de hele dag naar de aankomsttijd op je navigatie zit te kijken.

Vooral in Zuid-Afrika is de snelste route is niet automatisch de route die ik zou kiezen. Navigatie kijkt naar reistijd, niet naar de weg die mooier is, een fijne lunchplek onderweg heeft of simpelweg prettiger rijdt. Soms stuur ik reizigers daarom bewust een andere kant op. Niet omdat verdwalen onderdeel van de reis moet zijn, maar omdat er in Zuid-Afrika nogal wat verschil zit tussen de snelste weg en de leukste weg.

Een goede reisdag hoeft dus niet zo kort mogelijk te zijn. Als de route mooi is, er onderweg iets te zien of te doen valt en je genoeg tijd hebt om af en toe te stoppen, kan een dag onderweg net zo goed onderdeel van je reis zijn als de bestemming waar je naartoe rijdt.

“ONDERWEG ZIJN IN ZUID-AFRIKA IS ONDERDEEL VAN DE REIS.”

HOE LANG BLIJF JE?

Bij het plannen van een rondreis is twee nachten per plek een makkelijke rekensom. Je hebt een dag om aan te komen, een volle dag om iets te doen en daarna reis je weer verder. Op papier ziet dat er overzichtelijk uit, maar ik zou een route bijna nooit op die manier opbouwen.

Sommige plekken lenen zich prima voor één nacht. Bijvoorbeeld omdat het een mooie tussenstop is op weg naar de volgende bestemming. Er zijn ook gebieden waar twee nachten voldoende zijn, terwijl ik op andere plekken juist drie of vier nachten zou plannen. In Kaapstad kun je dagen vullen zonder hetzelfde te doen, terwijl je bij een accommodatie die vooral bedoeld is als tussenstop misschien helemaal geen extra nacht nodig hebt.

Het hangt ook af van wat je wilt doen. Staat er een lange wandeling, safari of andere activiteit op de planning, dan wil je daar niet na een flinke rijdag gehaast aan beginnen. En soms kies ik bewust voor een extra nacht zonder dat daar een activiteit tegenover staat. Dan kun je ter plekke beslissen wat je doet, ergens langer blijven hangen of gewoon een ochtend niets plannen.

Een prettig reistempo betekent voor mij daarom niet dat je overal lang moet blijven. Het betekent dat de verblijfsduur past bij de plek en bij wat je daar wilt beleven. Daardoor kan een route met zes verschillende accommodaties uiteindelijk veel afwisselender voelen dan een route met tien.

TESSA'S TIP

Kijk niet naar iedere bestemming als een los blokje van twee nachten. Bekijk je route als geheel.

WANNEER GA JE OP REIS?

“Wanneer kan ik het beste naar Zuid-Afrika?” is een vraag die ik vaak krijg. Alleen bestaat er niet één maand die ik iedereen zou aanraden. Zuid-Afrika is groot en het klimaat verschilt behoorlijk per regio. De beste reisperiode hangt daarom vooral af van waar je naartoe wilt en wat je tijdens je reis wilt doen.

LAAT JE REISPERIODE VOOR JE WERKEN

Voor safari in het noordoosten kan een andere periode interessant zijn dan voor Kaapstad en de wijnlanden. Wil je walvissen zien, veel wandelen, genieten van de kust of juist zoveel mogelijk tijd in de bush doorbrengen, dan speelt het seizoen opnieuw een andere rol. En zelfs binnen één reis kunnen de omstandigheden flink verschillen. Terwijl je in het ene deel in een T-shirt buiten zit, kan een warme jas een paar dagen later in de bergen ineens heel welkom zijn.

Toch zou ik je reisperiode niet onnodig ingewikkeld maken. Kun je alleen tijdens de zomervakantie reizen? Dan kijken we welke route in juli of augustus goed werkt. Wil je in december weg, dan bouwen we de reis daar omheen. Er zijn maar weinig momenten waarop ik zou zeggen dat je beter helemaal niet naar Zuid-Afrika kunt gaan. Daarom begin ik liever bij wanneer jij kunt reizen en wat je graag wilt meemaken. Vervolgens kijken we welke gebieden daar het beste bij passen.

ZELF RIJDEN IN ZUID-AFRIKA

Zelf rijden vind ik een van de leukste manieren om Zuid-Afrika te ontdekken. Je hebt de vrijheid om onderweg te stoppen, kunt je eigen tempo bepalen en veel routes zijn prima met een gewone huurauto te rijden. De wegen zijn over het algemeen goed en buiten de grote steden is het vaak verrassend rustig op de weg.

Je rijdt links en dat is voor veel reizigers vooraf even wennen. In de praktijk gaat die omschakeling meestal verrassend snel. De eerste kilometers is het vooral iets bewuster nadenken bij een kruising of rotonde. En de kans is groot dat je de eerste dagen af en toe de ruitenwissers aanzet wanneer je eigenlijk richting wilt aangeven.

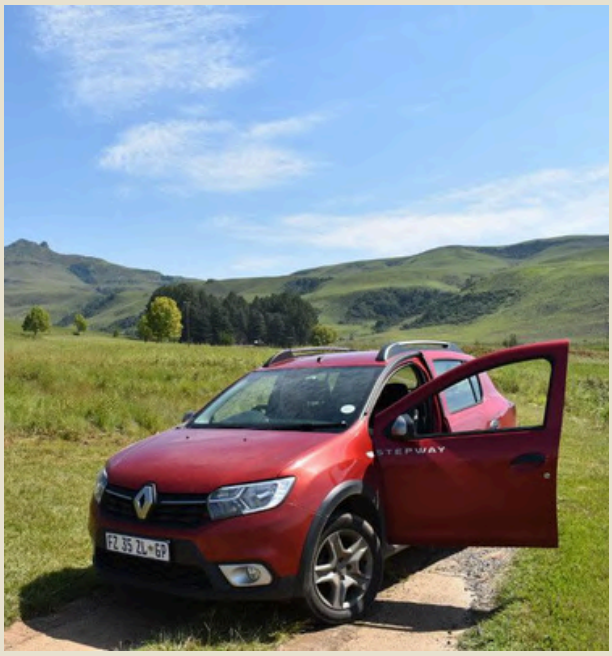
Zoals overal in Zuid-Afrika is het verstandig om een beetje bewust op pad te gaan. Ik plan lange ritten zoveel mogelijk overdag en je moet geen waardevolle spullen zichtbaar in een geparkeerde auto liggen. Dat zijn voor mij geen redenen om niet zelf te rijden, maar praktische gewoontes die erbij horen.

Een huurauto geeft je uiteindelijk vooral ontzettend veel vrijheid. Even stoppen bij een padstal die er leuk uitziet, van de route afwijken voor een uitzichtpunt of besluiten dat die lunch toch iets langer mag duren. Dat is voor mij precies waarom een self-drive zo goed bij Zuid-Afrika past.

“EEN HUURAUTO GEEFT JE UITEINDELIJK ONTZETTEND VEEL VRIJHEID.”

WELKE HUURAUTO?

Een 4x4 ziet er natuurlijk lekker Afrikaans uit, maar voor de meeste rondreizen door Zuid-Afrika heb je hem helemaal niet nodig. **Welke huurauto bij je reis past**, hangt vooral af van de route, het aantal reizigers en hoeveel bagage er mee moet. Groter is daarbij zeker niet automatisch beter.

WAT VRAAGT DE ROUTE?

Rijd je voornamelijk over asfalt, dan is een gewone personenauto vaak prima. Zitten er langere stukken gravel in de route, dan kan een wat hogere auto prettig zijn zonder dat je meteen vierwielaandrijving nodig hebt. Ik kijk daarom eerst naar de wegen die je daadwerkelijk gaat rijden en pas daarna naar het type auto. Voor sommige routes is een SUV fijn, voor andere vooral een onnodig dure keuze.

EN PAST ALLES ERIN?

Minstens zo belangrijk: hoeveel mensen én koffers moeten mee? Met vier volwassenen kan een auto op papier voldoende zitplaatsen hebben, terwijl de bagageruimte een heel ander verhaal vertelt. Tijdens een rondreis breng je bovendien behoorlijk wat uren in de auto door. Een beetje ruimte en comfort zijn dan fijn.

“VOOR SOMMIGE ROUTES IS EEN SUV FIJN, VOOR ANDERE VOORAL EEN ONNODIG DURE KEUZE.”

OP SAFARI

Safari hoort voor veel reizigers bij een reis door Zuid-Afrika. Maar zodra je gaat uitzoeken waar je dat wilt doen, kom je erachter hoeveel keuzes er zijn. Kruger of een ander nationaal park? Zelf rijden of met een gids? Een privéreservaat? En hoeveel dagen wil je eigenlijk in de bush doorbrengen?

De vraag “waar zie ik de meeste dieren?” helpt je daarbij niet zoveel verder. Wildlife laat zich tenslotte niet bestellen en een fantastische sighting kan net zo goed tijdens een self-drive in Kruger gebeuren als tijdens een game drive in een privéreservaat. Veel interessanter is hoe je die dagen in de bush wilt doorbrengen.

Vind je het leuk om zelf uren rond te rijden, de kaart erbij te pakken en bij ieder waterhole te stoppen? Of stap je liever in een open safarivoertuig met een gids die sporen, geluiden en gedrag herkent waar je zelf waarschijnlijk aan voorbij zou gaan?

Ook waar je verblijft maakt verschil. Je kunt midden in een nationaal park slapen en zelf op pad gaan, of kiezen voor een lodge in een privéreservaat waar game drives en vaak maaltijden onderdeel zijn van je verblijf. Twee heel verschillende ervaringen, die je gelukkig ook prima binnen één reis kunt combineren.

Hoeveel safari je plant, hangt daar natuurlijk ook mee samen. De één wordt na vijf dagen nog steeds blij van iedere impala, terwijl een ander na drie dagen graag weer de bergen, kust of wijnlanden opzoekt. Meer safari is dus niet automatisch een betere reis.

Nieuwsgierig hoe een reis vol safari eruitziet? Doe **hier** inspiratie op.

TESSA'S TIP

De volgorde waarin je verschillende safari-ervaringen plant, is belangrijker dan je misschien denkt. Self-drive en een privéreservaat kunnen elkaar geweldig aanvullen, maar ik zou ze niet zomaar in willekeurige volgorde in je route zetten.

ZELF RIJDEN OF MET GIDS OP SAFARI?

ZELF RIJDEN

Zelf op safari gaan vind ik geweldig. Je bepaalt je eigen tempo, kiest zelf welke weg je inslaat en kunt rustig een uur bij een waterhole blijven staan als daar genoeg gebeurt. In Kruger National Park kan dat heel goed: je rijdt er met je eigen huurauto rond, blijft op de aangegeven wegen en bepaalt zelf hoe je dag eruitziet.

Daar staat tegenover dat je het ook echt zelf moet zien. Een leeuw kan verrassend makkelijk verdwijnen in hoog gras en soms rijd je drie keer langs iets voordat iemand anders je erop wijst. Dat zoeken hoort voor mij juist bij de ervaring. Een sighting die je helemaal zelf hebt gevonden, voelt toch nét even anders.

MET GIDS

Met een goede gids kijk je anders naar de bush. Waar jij een paar pootafdrukken in het zand ziet, herkent een gids welk dier er liep, hoe lang geleden en welke kant het opging.

Ook geluiden, sporen en gedrag vallen ineens op, waardoor je veel meer ziet dan alleen de dieren die toevallig vlak naast de weg staan.

Bovendien hoef je zelf even helemaal niets. Je stapt in, kijkt om je heen en laat het zoeken aan iemand anders over. Dat maakt een begeleide game drive een heel andere ervaring dan zelf rijden. En zelfs als je daarvoor al meerdere dagen zelf op safari bent geweest, ontdek je ineens hoeveel je ongemerkt voorbij bent gereden.

NATIONAAL PARK OF PRIVÉRESERVAAT?

Een nationaal park en een privéreservaat kunnen allebei een fantastische safari opleveren, maar de ervaring eromheen is behoorlijk anders. In een nationaal park zoals Kruger heb je veel vrijheid. Je kunt zelf op pad, bepaalt hoe laat je vertrekt en hoe lang je ergens blijft staan. De gebieden zijn enorm en soms rijd je een tijd zonder veel tegen te komen, om vervolgens ineens midden in een kudde olifanten te staan.

In een privéreservaat wordt safari veel meer het ritme van je verblijf. Je gaat meestal 's ochtends vroeg en later op de middag met een gids op game drive en tussendoor ben je in de lodge. Maaltijden en game drives zijn vaak inbegrepen en afhankelijk van het reservaat gelden er andere mogelijkheden en regels rondom routes en sightings.

NIET MEER DIEREN, WEL ANDERS

Een privéreservaat betekent niet dat de dieren voor je klaarstaan. Het verschil zit vooral in de manier waarop je de bush beleeft. Een gids en tracker kennen het gebied, volgen sporen en kunnen soms van de gewone wegen af. In een nationaal park ben je veel meer zelf aan het speuren en blijf je op de aangegeven wegen. Ik vind beide ervaringen leuk en combineer ze graag als de route en het budget dat toelaten. Welke je als eerste plant? Daar denk ik wél heel bewust over na.

HOEVEEL SAFARI IN ÉÉN REIS?

Meer safari is niet automatisch beter. De één kan na vijf dagen nog steeds uren naar een waterhole kijken, terwijl een ander na drie dagen zin heeft om weer iets totaal anders te doen. Hoeveel tijd je in de bush doorbrengt, hangt daarom vooral af van hoe belangrijk wildlife voor je is binnen de rest van de reis.

Eén nacht vind ik meestal te kort, zeker wanneer je voor een privéreservaat kiest. Je komt aan, gaat misschien diezelfde middag op game drive en de volgende ochtend staat je laatste safari alweer op het programma. Met twee of drie nachten krijg je veel meer tijd om in het ritme van de bush te komen. Wil je verschillende safarigebieden of ervaringen combineren, dan kan het natuurlijk al snel meer worden.

DE JUISTE SAFARILODGE

De mooiste of duurste lodge is niet automatisch de beste keuze. Ik kijk onder andere naar het reservaat waarin een lodge ligt, de kwaliteit van de gidsen, hoeveel gasten er in een safarivoertuig zitten en welke sfeer er hangt. De één wil na een game drive uitgebreid eten en genieten van een prachtige kamer, terwijl een ander het liefst zoveel mogelijk tijd buiten doorbrengt en luxe veel minder belangrijk vindt.

Daarom heb ik ook niet één safarilodge die ik standaard aan iedereen adviseer. Een verblijf moet passen bij hoe jij safari wilt beleven én bij het budget dat je eraan wilt besteden.

“EEN VERBLIJF MOET PASSEN BIJ HOE JIJ SAFARI WILT BELEVEN.”

WAAR SLAAP JE?

Een accommodatie is voor mij veel meer dan een bed voor de nacht. Soms kies ik een plek vanwege de ligging, omdat je vanuit daar makkelijk de omgeving kunt ontdekken. Soms wil ik juist dat je er 's avonds kunt eten, zodat je na een lange dag nergens meer naartoe hoeft. En er zijn accommodaties waar ik bewust extra tijd voor vrijmaak, omdat het verblijf zelf onderdeel wordt van de reis.

Dat betekent ook dat ik niet iedere nacht dezelfde luxe belangrijk vind. Als je vroeg vertrekt en de hele dag onderweg bent, heb je misschien helemaal geen uitgebreid hotel nodig. Op een andere plek kan een mooie kamer, geweldig uitzicht of kleinschalige lodge juist precies zijn waar je wat meer budget aan wilt besteden.

Reviews zeggen daarbij lang niet alles. Een accommodatie kan online fantastisch scoren en toch op de verkeerde plek liggen voor jouw route, te groot zijn voor wat je zoekt of simpelweg niet bij je passen.

"DE JUISTE PLEK OM TE SLAPEN MAAKT VAAK DE REIS."

Andersom zijn er kleine guest-houses waar de kamer misschien niet de meest spectaculaire van de reis is, maar waar de eigenaar je binnen vijf minuten het gevoel geeft dat je er al jaren komt.

TESSA'S TIP

Verdeel je budget bewust. Ik geef liever wat meer uit op de plekken waar een accommodatie echt iets aan je reis toevoegt, dan dat ik overal voor een beetje extra luxe kies.

BUITEN DE HIGHLIGHTS

Kaapstad, de wijnlanden, de Tuinroute en Krugerpark staan niet voor niets op ontzettend veel routes door Zuid-Afrika. Het zijn prachtige gebieden en ik zou een plek nooit overslaan alleen omdat veel andere reizigers er ook komen. Andersom hoeft iets ook niet automatisch in je route omdat het op bijna ieder voorbeeldrondje staat.

Een reis persoonlijk maken betekent voor mij dan ook niet dat ik koste wat kost onbekende plekken moet vinden. Soms zit het verschil in een klein guesthouse, een mooie weg die je anders niet genomen zou hebben of een extra nacht op een plek waar de meeste mensen alweer verder rijden.

En soms betekent het wél dat we een heel andere kant op gaan. Zuid-Afrika heeft genoeg gebieden die bij een eerste zoektocht minder snel naar boven komen. Misschien past KwaZulu-Natal veel beter bij je dan de Tuinroute, of word je gelukkiger van wandelen in de Cederberg dan van nog een paar dagen aan de kust.

Ik zoek dus niet naar plekken die niemand kent. Ik wil vooral dat iedere stop een reden heeft om onderdeel van jouw reis te zijn.

TESSA'S TIP

Laat je niet te veel leiden door lijstjes met plekken die je 'gezien moet hebben'. Ik haal liever één bekende highlight uit een route als daardoor ruimte ontstaat voor een plek die veel beter bij jullie past. Je reis wordt daar echt niet minder Zuid-Afrikaans van.

WAT GA JE DOEN?

Een mooie route en fijne accommodaties vormen de basis van je reis, maar de activiteiten onderweg kunnen een plek pas echt tot leven brengen. Je kunt door de wijnlanden rijden en bij een paar wijnhuizen stoppen, maar je kunt er ook op de fiets tussen de wijngaarden door. Je kunt de kust bekijken vanaf een uitzichtpunt, of vanaf het water in een kajak. En tijdens een wandeling met een lokale gids zie en hoor je vaak dingen waar je zelf zo voorbij zou lopen.

“DE ACTIVITEITEN ONDERWEG BRENGEN EEN PLEK ECHT TOT LEVEN.”

Daarom is het zonde om activiteiten pas als laatste aan een route toe te voegen. Soms bepaalt wat je ergens wilt doen namelijk hoeveel nachten je nodig hebt, waar je het beste kunt slapen of zelfs welke route het meest logisch is.

Dat betekent niet dat iedere dag helemaal vol moet staan. Ik plan graag een paar activiteiten die echt iets toevoegen en laat daarnaast ruimte over om ter plekke te beslissen. Voor die onverwachte lange lunch, een wandeling waar je pas gisteren over hoorde of gewoon een middag waarop je helemaal nergens heen wilt.

De beste activiteiten zijn voor mij niet per se de spectaculairste. Ik zoek liever naar ervaringen waardoor je een plek anders leert kennen. Tijdens een wandeling met een gids in de Drakensbergen zie je bijvoorbeeld niet alleen het landschap, maar hoor je ook meer over de omgeving, natuur en geschiedenis waar je anders zo aan voorbij zou lopen. Soms is het maar een paar uur binnen een reis van drie weken, maar zo’n ervaring kan er wel voor zorgen dat een plek veel langer blijft hangen.

5X ACTIEF ZUID-AFRIKA

1 FIETSEN DOOR DE WIJNLANDEN

De wijnlanden zijn al prachtig vanuit de auto, maar op de fiets beleef je ze toch anders. Je rijdt tussen de wijngaarden, stopt onderweg bij wijnhuizen en hebt alle tijd om van het landschap te genieten. En die wijn smaakt na een stukje fietsen misschien nog nét wat lekkerder.

2 WANDELEN IN DE DRAKENSBERG

De Drakensbergen zijn gemaakt om te voet te ontdekken. Je hoeft daarvoor echt geen fanatieke bergwandelaar te zijn: er zijn routes van een paar uur tot stevige dagtochten. Met een gids krijg je onderweg bovendien veel meer mee over de natuur, geschiedenis en omgeving.

3 WANDELSAFARI IN PRIVÉRESERVAAT

Safari vanuit een voertuig is geweldig, maar te voet verandert je blik compleet. Ineens gaat het niet alleen om het vinden van groot wild, maar ook om sporen, planten, geluiden en alles wat je vanuit een safarivoertuig makkelijk mist. Onder begeleiding van een ervaren gids natuurlijk.

4 KAJAKKEN BIJ STORMS RIVER

Dit was voor mij echt een van de verrassingen van de Tuinroute. Je peddelt vanaf de kust de Storms River Gorge in, met de hoge rotswanden steeds dichter om je heen. Daarna laat je de kajak achter en ga je met een lilo verder, steeds dieper de kloof in. Een plek die je zonder deze excursie niet kunt vinden, en één die je nooit gaat vergeten.

5 ZIPLINEN IN KNYSNA

Hier krijg je de adrenaline én het uitzicht. Je vliegt aan een kabel over een diepe kloof, met watervallen naast je, bossen tegen de hellingen en in de verte de zee. En net wanneer je denkt dat je tijd hebt om rustig om je heen te kijken, is het alweer tijd voor de volgende zipline. Spectaculair, een tikje spannend en vooral ontzettend gaaf.

TESSA'S TIP

Mijn persoonlijke graadmeter: als ik onderweg denk 'waarom heb ik hier ook alweer ja tegen gezegd?', is de kans groot dat ik er achteraf enthousiast over vertel.

WAT KOST EEN RONDREIS?

Een van de lastigste vragen om in één bedrag te beantwoorden: wat kost een rondreis door Zuid-Afrika? De verschillen kunnen behoorlijk groot zijn. Niet alleen door de keuze voor accommodaties, maar vooral door wat je tijdens de reis doet. Een paar nachten in een privéreservaat hebben bijvoorbeeld veel meer invloed op de reissom dan een rest camp in het Krugerpark.

Voor een rondreis van ongeveer tweeënhalve week tot drie weken zou ik grofweg rekening houden met €2.000 tot €4.000 per persoon, exclusief internationale vluchten. Dat is geen vaste 'vanaf' prijs, maar een bedrag waarbinnen veel van de reizen die ik samenstel uitkomen.

Met kleinschalige guesthouses en een self-drive safari kun je de kosten lager houden. Kies je voor een paar nachten in een goed privéreservaat, bijzondere accommodaties, een privégids of veel activiteiten, dan loopt het bedrag verder op.

Ik vind het daarom veel interessanter om te weten welk budget je ongeveer beschikbaar hebt én waar je tijdens de reis waarde aan hecht. Misschien slaap je prima in een eenvoudig guesthouse, maar wil je voor safari graag wat meer uitgeven. Of wil je liever mooie accommodaties en hoeft niet iedere dag een activiteit gepland te staan.

Zo betekent een groter budget ook niet automatisch dat alles luxer wordt. Ik besteed het liever aan de onderdelen waar je het verschil daadwerkelijk gaat ervaren. Een accommodatie op een bijzondere plek of een excursie die je echt niet wilt missen.

TESSA'S TIP

Bedenk eerst welke ervaring voor jou het belangrijkste is tijdens de reis. Als je weet waar je écht naar uitkijkt, kun je daar bewust meer van je budget aan besteden en op andere onderdelen keuzes maken.

ZO BOUW IK EEN REIS

Wanneer ik een reis samenstel, begin ik niet met accommodaties zoeken of een standaardroute erbij pakken. Eerst wil ik weten wie er op reis gaan. Waar kijken jullie het meest naar uit? Hoe actief willen jullie zijn? Worden jullie blij van drie uur rijden over een mooie route, of zitten jullie liever zo min mogelijk in de auto? En welke ervaring mag absoluut niet ontbreken?

"IK BOUW GEEN ROUTE LANGS HOOGTEPUNTEN, MAAR ROND ERVARINGEN."

Die laatste vraag vind ik misschien wel de belangrijkste. Want als je al jaren droomt van slapen midden in de bush, wil ik niet eerst een route bouwen en daarna kijken welke safarilodge daar toevallig bij past. Dan zoek ik naar een plek waar je die ervaring kunt krijgen en bouw ik vanaf daar verder. Hetzelfde geldt als je heel graag wilt wandelen in de bergen, een paar dagen aan een ruige kust wilt verblijven of juist veel vrijheid wilt om zelf op pad te gaan. Vervolgens zoek ik de accommodaties die daarbij passen en leg ik de verschillende onderdelen naast elkaar. Dan ontstaat langzaam een route waarin niet iedere stop er staat omdat hij handig op de kaart ligt, maar omdat hij iets toevoegt aan jouw reis.

Daarbij gebruik ik natuurlijk ook alles wat ik zelf onderweg heb gezien en geleerd. Ik weet welke plekken op papier dicht bij elkaar lijken maar in de praktijk niet lekker combineren, waar ik zelf graag een extra nacht zou blijven en welke accommodatie de omweg wél waard is. Soms komt er daardoor een plek in de reis waar jullie zelf nooit op gezocht zouden hebben. Dat vind ik misschien wel het leukste aan het samenstellen: iets vinden waarvan je vooraf nog niet wist dat je ernaar op zoek was.

Bekijk **hier** inspiratiereizen naar Zuid-Afrika.

EVEN PRAKTISCH

Welke praktische voorbereidingen nodig zijn voor Zuid-Afrika hangt voor een groot deel af van je route en reisgezelschap. Je hoeft dus niet meteen ieder lijstje op internet af te werken. Er zijn wel een paar zaken die je op tijd wilt uitzoeken, zeker wanneer je naar een malariagebied reist of met kinderen op pad gaat.

GEZONDHEID OP REIS

Reis je naar het Krugergebied of bepaalde delen van KwaZulu-Natal, dan kan malaria een aandachtspunt zijn. Laat je hierover voor vertrek persoonlijk adviseren door een gespecialiseerde reizigersarts of de GGD. Welke gezondheidsadviezen voor jou relevant zijn, hangt onder andere af van de gebieden die je bezoekt, de reisperiode en je persoonlijke situatie.

PASPOORT & REISDOCUMENTEN

Controleer ruim voor vertrek welke inreisregels op dat moment gelden en hoe lang je paspoort nog geldig moet zijn. Reis je met minderjarige kinderen, kijk dan extra goed welke documenten nodig zijn, zeker wanneer niet beide ouders mee-reizen. Regels kunnen veranderen, dus controleer voor vertrek altijd de actuele officiële informatie.

TESSA'S TIP

Wacht met het uitzoeken van gezondheidsadvies tot je route ongeveer vaststaat. Zuid-Afrika is groot en de adviezen kunnen per regio verschillen. Zo voorkom je dat je informatie verzamelt die voor jouw reis helemaal niet relevant is.

MIJN ZUID-AFRIKA

Mijn eerste kennismaking met Zuid-Afrika was tijdens mijn stage in Johannesburg. Daarna verhuisde ik naar Phalaborwa, vlak bij het Krugerpark, en later naar Kaapstad. Uiteindelijk woonde ik bijna zeven jaar in Zuid-Afrika en werkte ik er in de reisbranche. Het werd de plek waar ik mijn man ontmoette, vrienden maakte en een leven opbouwde.

Inmiddels woon ik alweer een aantal jaar in Nederland, maar Zuid-Afrika blijft een land waar ik steeds naar terugkeer. Soms voor een studiereis of om accommodaties te bezoeken, soms omdat ik nieuwe routes wil ontdekken en soms gewoon omdat er mensen en plekken zijn die ik mis. En iedere keer kom ik thuis met nieuwe ideeën.

Misschien is dat ook waarom ik Zuid-Afrika zo graag verkoop. Ik ken de bekende plekken, maar weet ook hoeveel er nog achter die eerste laag zit. Ik heb zelf door het land gereden, er gewoond en gewerkt en weet hoe verschillend twee reizen door hetzelfde land kunnen voelen. Tegelijkertijd zal ik nooit beweren dat ik Zuid-Afrika inmiddels wel gezien heb. Daarvoor is het veel te groot en verandert er te veel.

Na al die jaren kan ik nog steeds een weg inslaan waar ik nooit eerder ben geweest, een accommodatie ontdekken die ik meteen voor een reiziger wil onthouden of ergens blijven hangen en denken: hier moet ik nog eens terug-komen. En misschien is dat uiteindelijk wel mijn Zuid-Afrika: een land waarvan ik ontzettend veel ken, maar waar ik nog lang niet klaar mee ben.

“ZUID-AFRIKA KEN IK GOED. EN TOCH RAAK IK NOOIT UITGEKEKEN.”

EN NU JOUW REIS DOOR ZUID-AFRIKA

Als je tot hier hebt gelezen, heb je waarschijnlijk al een aardig beeld van wat er allemaal mogelijk is in Zuid-Afrika. Misschien weet je inmiddels welke regio je trekt, hoeveel safari je wilt of welke ervaring absoluut onderdeel van de reis moet worden. Misschien heb je vooral nóg meer ervaringen ontdekt die je wilt beleven.

TESSA'S TIP

Je hoeft nog niet te weten hoe je reis eruit moet zien. Een paar wensen, een reisperiode en misschien een idee van wat je wilt uitgeven zijn voor mij genoeg om te beginnen.

Je hoeft in ieder geval niet met een compleet uitgestippelde route bij mij aan te kloppen. Sterker nog, liever niet. Vertel me wie er op reis gaan, wanneer je ongeveer wilt vertrekken, wat je graag wilt meemaken en welk budget je in gedachten hebt. Met die informatie kan ik aan de slag.

Vervolgens puzzel ik met routes, afstanden, accommodaties en ervaringen tot er een reis ligt die niet alleen op papier klopt, maar vooral bij jullie past. Met bekende plekken als die de moeite waard zijn, minder voor de hand liggende keuzes als die beter passen en genoeg ruimte om onderweg ook gewoon Zuid-Afrika zijn werk te laten doen.

Vertel me waar jullie van dromen, dan ga ik puzzelen.

VERTEL ME OVER JULLIE REISPLANNEN

ZULLEN WE JOUW REIS GAAN PUZZELEN?

PAKLIJST

Inpakken voor Zuid-Afrika hoeft niet ingewikkeld te zijn. Je hebt geen volle koffers nodig, maar wel een paar doordachte keuzes. Met deze paklijst help ik je op weg, zodat je goed voorbereid vertrekt en onderweg vooral kunt genieten van alles wat op je pad komt.

BELANGRIJK

- Geldig paspoort (nog minimaal 6 maanden na terugkomst
- (Digitale) kopie van je paspoort
- Gele vaccinatie boekje
- Rijbewijs en internatioale rijbewijs
- Creditcard en pinpas
- Persoonlijke medicijnen
- Contactgegevens reisverzekering
- Telefoon en oplader

KLEDING

- T-shirts en/of tanktops
- Regenjas en/of windjas
- (Luchtige) lange mouwen kleding en trui
- (Luchtige) lange broek
- Korte broeken en/of rokjes en jurkjes
- Trui of vest voor de ochtenden en avonden
- Neutrale kleuren kleding voor op safari
- Zwemkleding
- Wandelschoenen en/of sneakers
- Slippers
- Petje of hoed voor de zon

OVERIG

- Camera en oplader
- Verrekijker
- Zaklamp
- EHBO-setje
- Rugzak
- Reisstekker
- Toiletartikelen
- Powerbank
- Zonnebril
- Lenzen en bril
- DEET voor muggen
- Zonnebrandcrème en aftersun
- Hervulbare waterfles
- Geheugenkaart voor telefoon en camera

NOW NOW
THE AFRICAN WAY